

Hamsun-nytt

Hamsun-Selskapets

informasjonsblad

3/2001

Notater i margin :

Nasjonalbiblioteket kommer ikke til å offentliggjøre journalen som ble ført i forbindelse med at Hamsun gikk i psykoanalyse i 1926. Hamsuns mest intime drømmer og fantasier vil derfor ikke bli allemannseie, heldigvis.

Ambassadør Knut Wollebæk i USA skulle 2. oktober ha en middag med fire potensielle amerikanske sponsorer for Hamsun-senteret på Hamarøy. På grunn av terroraksjonen i New York er middagen utsatt på ubestemt tid.

Grimstad kommune vil lage Hamsun-museum i lokalet der rettssaken mot dikteren ble ført etter 2. verdenskrig. Lokalet er i dag en del av det kommunale biblioteket i Grimstad. Kommunen og Aust-Agder fylke har bevilget 1,5 millioner kroner til et forprosjekt.

Museumsplaner foreligger det også i Lom, leser vi i avisen Gudbrandsdølen/Dagningen. Når man bare blir ferdig med debatten om hvor Hamsun-stugua skal ligge, er det meningen å få reist et lite museum på stedet. Museet bør være ferdig innen 150-årsjubileet i 2009, sier Per Eiliv Nyrnes, leder av Hamsun-laget i Lom.

Hamarøy kommune har valgt ny hovedkomité for Hamsun-dagene neste år. Komitéens formann er, som sist, sogneprest Rolf Steffensen.

Jo Bech-Karlsen, førsteamanuensis i journalistikk ved Høgskolen i Bodø, hevder i et intervju i Bergens Tidende at Hamsun var en dyktig reportasjejournalist. Bech Karlsen arbeider med en bok om reportasjehistoriens norske pionerer, blant dem altså Knut Hamsun.

Ny Hamsun-bok:

Radikaleren Hamsun

For tre år siden ga Lars Frode Larsen ut boka *Den unge Hamsun*, der Hamsuns liv og utvikling fram til 1888 ble skildret og analysert i detalj. Nå kommer Larsen med fortsettelsen: *Radikaleren. Hamsun ved gjennombruddet* heter den nye boka, som vil foreligge i bokhandelen før jul.

I den nye boka følges Knut Hamsun fra han i juli 1888 kommer med Amerikabåten til København, og fram til over nyttår 1891, da han befinner seg i Bergen, klar til å ta fatt på en omfattende litterær foredragsturné - en turné som jo som kjent vakte stort rabalder.

I sin nye bok gjør Lars Frode Larsen grundig greie for mot-takelsen av både *Sult* og av de andre tekstene Hamsun skrev i det aktuelle tidsrom. I løpet av to og et halvt år utga Hamsun tre bøker - *Fra det moderne Amerikas Aandsliv* (1889), *Lars Oftedal* (1889), og *Sult* (1890). I tillegg forberedte han sine litterære foredrag, og han leverte adskillige bidrag til aviser og tids-skrift. Som man ser: Produktiviteten var stor.

I sin bok kommer Lars Frode Larsen meget tett inn på sin hovedperson, og som lesere kan vi nesten følge Hamsun fra dag til dag i samspill med de mennesker og det miljø han kom i kontakt med.

Gjennom de personlige nær-bilder forsøker Larsen også å antyde noen trekk ved Hamsuns psyke:

Han må sies å være lettere paranoid, hevder Larsen, og dette kan kombi-neres med hans tendens til selvplagersk og selvdestruktiv atferd. Det er også tydelig at Hamsuns evne - kanskje også hans vilje - til økonomistyring var noe svak.

Et hovedpoeng i Larsens nye bok er å nyansere bildet av Hamsun som en konservativ, til dels reaksjonær forfatter. I den alminnelige Hamsun-offentlighet, og også i Hamsun-forskninga, har man festet seg ved den gamle, konservative Hamsun, og så har man projisert bildet bakover i tida. Dermed har man mistet øye for at Hamsun faktisk hadde en ganske radikal ungdomstid, hevder Larsen.

Lars Frode Larsens skildring av Knut Hamsuns barndom, oppvekst og litterære gjennombruddstid vil bli fullført i et tredje og siste bind. Der vil dikteren bli fulgt fram til våren 1893, da han forlater Norge med kurs for Paris. I dette tredje bindet vil det også komme grundige analyser av *Mysterier* og *Redaktør Lyngre*.

Mere Hamsun på Hamarøy

Det blir stadig mere Hamsun på Hamarøy. Den videregående skolen på Oppeid er nå i ferd med å bygge ut sitt Hamsun-engasjement, og en nytilsatt lektor, Kathrine Fosshei, har fått sin stilling delvis øremerket til Hamsun-relatert arbeid. Vi har bedt henne redegjøre litt nærmere for prosjektet.

- Prosjektet er initiert av en stiftelse eid av Hamarøy videregående skole og Hamarøy kommune. Prosjektleder er Jan-Folke Sandnes, som arbeider i en 20 % stilling. Jeg arbeider som lektor ved skolen, men er frikjøpt 30 % til prosjektarbeidet.

- Hva er prosjektets innhold?

- Det langsiktige målet er at den vg. skolen på Hamarøy skal utvikle kompetanse på Hamsun og på litteraturformidling generelt, både lokalt, nasjonalt, og internasjonalt. I denne sammenheng vil samarbeidet med Hamsun-Selskapet og med Universitetet i Tromsø være svært viktig. Men nå i startfasen er det viktig å være realistisk i sine mål og konkret med hensyn til arbeidsoppgaver, derfor har vi tenkt å starte i det små.

- Og hva vil det si?

- Slik jeg ser det, kan arbeidet deles inn i tre:

1) For det første skal vi etter hvert overta ansvaret for utgivelsen av Hamsun-Nytt.

2) For det andre skal vi arbeide med det vi kan kalle kompetanseheving og bevisst-gjøring ved skolen: Det vil bli arrangert seminarer for lærerne ved skolen, og vi vil utvikle ideer for hvordan vi i større grad skal kunne bringe Hamsun ut i klasserommene, f. eks. når det gjelder skriving av særemneoppgaver. Og det fins også andre muligheter for å trekke elevene med: På reiselivslinja ved skolen

utarbeides det f. eks. nå et guidekonsept som skal tilbys besøkende

Mere Hamsun - også i Oslo!

Hamsun-Selskapets avdeling i Oslo begynner nå å få sving på aktiviteten, forteller avdelingens formann, den notoriske Hamsun-entusiast Leif Mevik. I et aktivt og iderikt styre vrimler det av forslag til Hamsun-arrangementer; foreløpig står det to møter på plakaten:

Radikaleren Hamsun

Det første arrangementet går av stabelen 22. oktober i Filminstituttets lokaler i Dronningens gate 16. Da skal dr. philos. Lars Frode Larsen presentere sin nye bok om den unge og radikale Hamsun. Skuespiller Bente Børsum, som gjorde så sterkt inntrykk med sine Hamsun-opplesninger på Hamarøy i fjor, skal lese fra den nye boka. Til slutt vises filmen «Sult» med

skoleklasser og andre aktuelle grupper.

Dessuten vil lærerne ved skolen bli invitert til å være med på å utvikle kurs, seminarer og undervisningspakker som vi etter hvert tar sikte på å tilby andre skoler og institusjoner.

3) For det tredje har Hamsun-Selskapet noen nettsider som trenger jevnlig oppdatering, og det er meningen at Hamarøy videregående skal få ansvaret for dette, helt eller delvis.

- Du kommer altså til å få det ganske travelt?

- Javisst! Det fins mange muligheter, og prosjektlederen har opprettet en idébank for å samle innspill fra alle kanter. Foreløpig er vi såvidt kommet i gang, men jeg ser fram til et berikende og inspirerende samarbeid både med prosjektledelsen, med lærere og elever ved skolen, med Hamsun-Selskapet og med Hamsun-miljøet ved Universitetet i Tromsø.

Per Oscarsson i hovedrollen.

Arrangementet er gratis.

(På grunn av C-postens langsomme ferd over landet, er det dessverre fare for at dette arrangementet er over før Hamsun-Nytt når våre medlemmer i Oslo-området. Men de skal heldigvis være blitt varslet på annet vis.)

Årsmøte

Oslo-avdelingens første årsmøte vil bli avholdt i Filminstituttets lokaler mandag 3. desember kl. 19.00. Etter at de formelle delene av møtet er over, vises den storartede stumfilmen «Markens Grøde» fra 1921.

Vi oppfordrer alle til å delta i årsmøtet og ta del i diskusjonen om framtidig Hamsun-aktivitet i hovedstaden.